

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Summula clarissimi iurisco[n]sultissimiq[ue] viri
Raymundi**

Raimundus <de Pennaforti>

Colonie, 4.III. 1502

VD16 R 168

Quicquid rapitur in bello illicito est restituendum

urn:nbn:de:hbz:466:1-31223

Summula Raymundi

ipsi tenerent reddere oia bona spoliata ita bñ sicut raptor. qz ipsi puniendū sūt eadē pena q̄ raptor punit. qz reus z p̄sentis eadē pena puniunt

¶ Quarto notādū. q̄ seru⁹ q̄ seruit raptorī. p̄ victu vel pecunia statim cū p̄cipit dñm esse furē vel raptorē dz ab eo recedere z seruitium resignare. Rō est. qz si maneret cū eo postq̄ p̄cipet eū esse furē. tūc ip̄e videret eī p̄sentire in furto vel rapina. z sic obligaret ad restitutiōem sicut raptor

¶ Quinto nota. sicut etiā sup̄ius paruit tūc vxor raptoris v̄fūris post q̄ eū p̄cipit eē raptorē vel furē. ip̄a p̄t ab eo recedere q̄ntū ad habitatiōem nō tñ p̄t sibi denegare copulā carnalē si ip̄e secrete eā exigeret. nā in manifestis exigere copulā a muliere esset periculosum furi z mulieri. nā fur postq̄ captiuari z sentētia capitali iudicari. z si se tūc p̄miscuisset mulieri tūc mulier diceret rea in furto. z sic etiā posset iudicari ad mortē. ne q̄ hoc periculū eueniat tūc fur segregatus dz esse a muliere z cū ea in manifesto nō p̄uersari nec copulā carnalē exigere dz licet bñ p̄t facere occulte

¶ Sexto notādū. q̄ p̄sone sunt p̄iuncte raptorib⁹ dupl̄. quedā separabiliter. quedā inseparabiliter. Inseparabiliter vt vxor z filij ante annos putertatis. quia tunc debēt obedire parētib⁹. Separabiliter vt ancille. famuli q̄ sunt liberi. z quādo p̄cipiunt dominū esse furē tunc immediatē ab eo debēt recedere ne videantur ei p̄sentire

¶ Septimo notādū. de vxore raptoris q̄b⁹ debeat vti bonis Rūdet per distinctiōem. vel ip̄i hñt aliqua bona p̄ rapinā acq̄sita. vel bona iuste acq̄sita z ex hereditate. Si p̄mū tūc mulier nō p̄t vti rapinis. Si autē hñt aliq̄ bona p̄ rapinā. nō acq̄sita hoc ē dupl̄. vel illa sunt separata vel mixta cum rapina. Si sunt separata tūc mulier dz vti istis bonis. Si autē mixta sūt tunc ip̄a itēz nō tenet vti eis. sed implorare dz p̄siliū z auxiliū amicorū. z debet viuere de p̄p̄ijs suis laborib⁹ z dotib⁹

¶ Octavo notādū. ponat in casu q̄ nihil hñt amplius nisi qd̄ p̄ rapinā acq̄sitiū est. z q̄ mulier nō p̄t laborare nec hñt aliq̄ bona p̄ se nec dotata de q̄b⁹ tūc mulier viuere dz. Rūdet q̄ ista dz facere s̄m p̄siliū sui p̄fessoris. v̄f̄ dz q̄ in nēcitate p̄t viuere de illis reb⁹ p̄ rapinā acq̄sitis. qz nō p̄t viuere in labore. p̄prio. nec ip̄i hñt aliq̄ bona separata. q̄ q̄tenscūq̄ vti bonis p̄ rapinā acq̄sitis cū dolore cordis dz vti istis z cū vera p̄tritiōe sic cogitando q̄ si aliter vitā posset p̄seruare nullatenus veller istis vti

¶ Nono notādū. quicq̄d raptor in bello illicito recipit est p̄tra iusticiā s̄ qz iustū est vnicuiq̄ reddere qd̄ suū est. q̄ q̄cqd̄ recipit in bello illicito est restituendū. z nō solū dñs belli tenet restituere s̄ etiā oēs subditi q̄ sequunt dñm. Et lz ex timore sequunt. tñ plus tenent dēū timere q̄ hoiem. Et hoc est v̄p̄ q̄n̄ sciūt eē illicitū. si autē dubitat an bellū sit iustū. an iniustū subditi nō tenent restituere. sed stipendiarij nō excusant sicut subditi. qz nō tenent obedire sicut subditi. Etiā in dubio nō debent se p̄mittere discrimini vt iur̄ aiet aliquē in p̄iudiciū alterius. q̄ de lra. defendere cām dubiosam ē mortis aie. qz tales grauiter peccāt. Itē vult lra q̄ trāsēures ad bellū habētes possessiones suas a p̄ncipe saltē sufficiētes tenent p̄p̄ijs suis expensis bellare. qz nō tenent dare cēsus de bonis suis sicut rustici

¶ Ultimo nota. dices. maḡ videt sibi ip̄i p̄radicere. qz dixit sup̄ q̄ s̄ s̄ m̄ia raptoris nō deberet p̄morari raptorī vel furi. h̄c autē d̄t q̄ dz vti rap

pnis. Ibi dicitur aliquid quod pius loquatur de occulto furto. sed hic loquitur de manifestato spolio. sed melius secundum predicta dicitur quod hic loquitur tempore necessitatis. scilicet quando vxor famulicia et pueri alii non possunt nutriri. sed pius loquatur de tempore possibilitatis quando mulier potest recedere a rapore et alii potest se nutrire. tunc quis modo non dicitur a peccato.

Si vendis vel emis sacrum symon incipis esse
.i. plensum .i. re sacra .i. symoniacus

Consilium si tu das vel permittis es idem
.i. supior .i. symonia .i. impedire

Si prelatus es et poteris scelus hoc reuocare
.i. symoniaci placu iudicet

Hec reuocas. pena symonis te puniat equa
se tuus tua .i. germanus .i. dona

Si pater aut mater vel amicus munera dant. te.
.i. te nesciente .i. cognoscis

Non procurante. dum noueris hec data pro te
.i. de cetero .i. beneficio

Amplius ecclesie tali desiste preesse

¶ Capitulum quatuor in quo vult determinare de symonia Et pertinet ad precedentes sic. postquam autor determinauit de furto rapina et bello. hic determinat de symonia Et per in tot pres diuidi quod si casus positi de symonia pres in fra dicent. Dicit ergo primo sic. si tu emis vel vendis re sacra eris symoniacus. et si tu es platus et admittis quod tui subditi hoc faciunt et potes reuocare non facis etiam eris symoniacus vel puniedus tamquam symoniacus. Etiam si pater tuus vel mater vel alius alter dat pecuniam vel munus. et per illud munus procurat tibi aliquam ecclesiam te ignorante. tunc postquam tu preceperis tunc immediate te debes illam ecclesiam relinquere amplius ei non posse. et omnia precepta debes reddere. quod si non feceris symoniacus eris. et per tali facto cum tali ecclesie frivole vis posse eternam damnamur Et hoc de intentione omnium iuristarum

¶ Primo nota symonia sic describitur Est studiosa cupiditas vel voluntas emendi vel vendendi aliquid spirituale vel quod annexum est spirituali. Dicitur primo (studiosa cupiditas) quod si alicui preest beneficium non studiosa cupiditate ipse non est symoniacus. verbi gratia. si parentes alicuius dederunt pecuniam pro beneficio ipso ignorante. ipse non censetur symoniacus. sed talis statim postquam scit et percipit debet resignare ecclesiam et de preceptis satisfacere Dicitur secundo (voluntas) quod sola voluntas facit symoniacum. ubi gratia. tu habes voluntatem emendi beneficium et si non emis. tunc etiam symoniacus es coram deo. quod sicut homo per solam voluntatem reddit usurarius. sic per solam voluntatem homo etiam reddit symoniacus. Dicitur tertio (emendi vel vendendi) per hoc excludit omnem tractatum aliud de non satisfactum. sed aliquid cum pacto interueniente. Dicitur quarto (spirituale) nam si vendit domus vel ager ab alio. talis ab eo non censetur symoniacus Dicitur ultimo (vel annexum spirituali) sicut est ius patronatus. quod hoc non est spirituale sed annexum spirituali. Non est quod ius patronatus non solum dat clericis sed etiam laicis. ergo est quoddam annexum spirituali